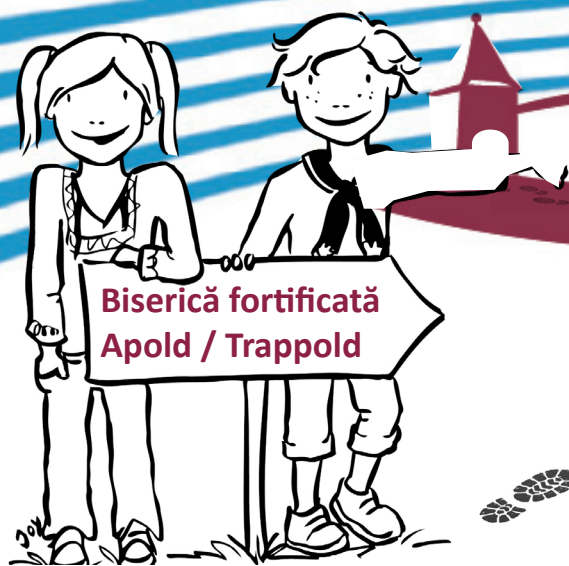

QUIZ?

intreaga
familie 8+

durata
30 min

10 biserici
fortificate

© Fundația Biserici Fortificate, Sibiu, 2021
www.biserici-fortificate.org
Tipografia: Honterus, Sibiu

Planuri biserică: Hermann Fabini, Sibiu

Desene elemente bisericesti: Stefan Bichler, Sibiu

Ilustrații Dana și Birk: Joy Katzmarzik, Mainz/Germania

Layout: Viktoria Luft, Hosman

Împuternicitul Guvernului Federal
pentru Cultură și Mass-media

Publicație realizată cu ajutorul Împuternicitului Guvernului Federal pentru Cultură și Media, conform unei hotărâri a Bundestag-ului German.

Această broșură a fost tipărită cu sprijinul financiar al Departamentului pentru Relațiile interetnice din cadrul Secretariatului General al Guvernului României, prin Forumul Democrat al Germanilor din România și Forumul Democrat al Germanilor din Transilvania.

Bună și bine ați venit la Apold!

Noi suntem
Dana și Birk și vă invităm
să completați acest scurt quiz.
Veți avea nevoie de un caiet,
un creion sau pix și o privire
vigilentă.

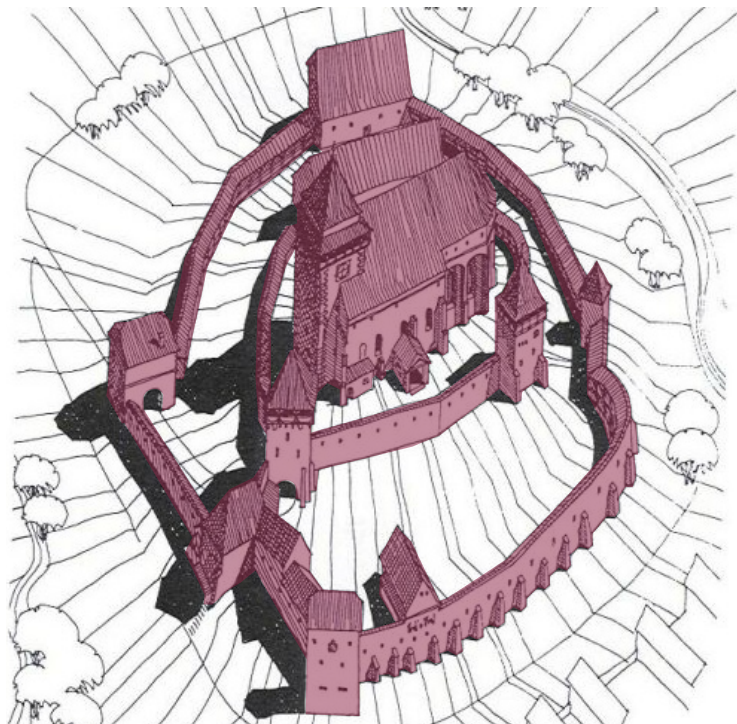
....Dacă, totuși, se întâmplă să vă împotmoliți la un moment dat, întrebați părinții sau îngrijitorul bisericii fortificate. Cu siguranță vă vor putea ajuta.

....Întrebările nu sunt dificile, însă este nevoie de multă atenție. Dacă ați reușit să răspundeți corect la toate întrebările, îngrijitorul bisericii fortificate vă recompensează cu o surpriză!

HAIDEȚI SĂ ÎNCEPEM! DISTRACȚIE PLĂCUTĂ!

Ce este aceea o biserică fortificată?

În mijlocul fiecărei așezări săsești se află o biserică. Acesta este locul de rugăciune și întâlnire pentru toată suflarea satului. Aici este locul în care se petrec cele mai importante momente din viața sătenilor: botezul, cununia, sărbătorile religioase. Biserica se află în centrul fortificației și fortificația în centrul satului.

Ați auzit vreodată de sași?

În urmă cu sute ani, pe aceste meleaguri au venit sașii. Aproape în fiecare sat din Transilvania, aceștia au construit biserici. Pornind de la biserici, fiecare familie își construia câte o mică gospodărie, astfel încât toate ulițele satului duceau la biserică. Așa au luat naștere satele săsești.

Dacă aruncați o privire peste zidurile de apărare, puteți observa casele și curțile sătenilor.

Liniștea satelor săsești a fost, însă, tulburată la un moment dat. Satele au fost lovite de năvălirea tătarilor și mai târziu a turcilor, care au furat, distrus și ars tot ce le-a stat în cale. Pentru a rezista asediilor, sătenii se refugiau în interiorul bisericilor, unde așteptau până la retragerea dușmanilor.

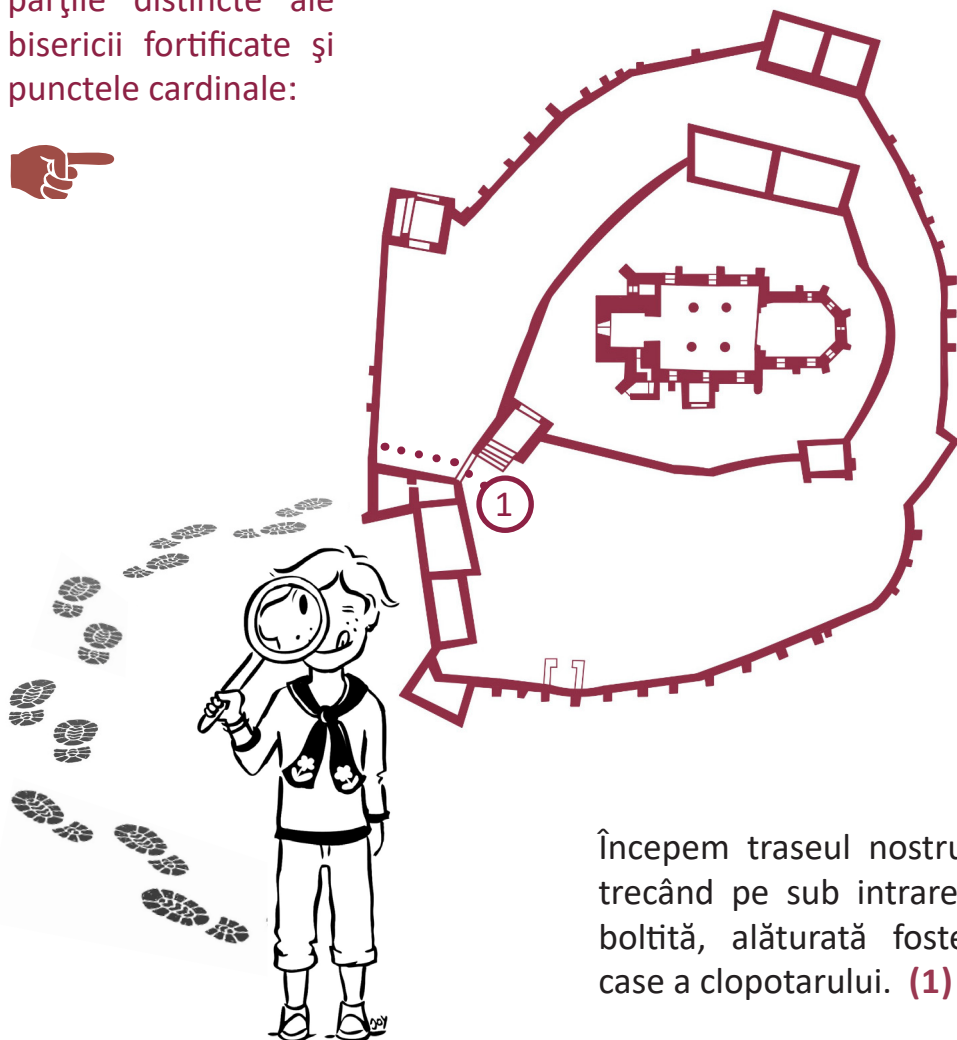
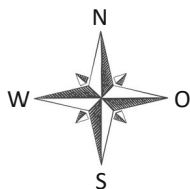
După multe atacuri repetate, sătenilor le-a venit o altă idee salvatoare: fortificarea bisericilor. Astfel, în jurul acestora, au fost construite ziduri înalte și turnuri puternice. În felul acesta, spațiul din interiorul fortificației s-a mărit, ca să poată adăposti, pe timp de asediu, sătenii și tot ce aveau ei mai de preț (animale, provizii, bunuri de valoare). Din spatele turnurilor, puteau să se apere, aruncând asupra atacatorilor: apă fiartă, smoală, pietre, chiar și stupi plini cu albine. Turnurile le permiteau să vadă bine în zare și să dea alarma din timp, când se apropiau atacatorii.

Acum știți cum au apărut bisericile fortificate și puteți trece la treabă – fiecare biserică fortificată este diferită de restul și foarte specială.

Ce este de descoperit în Apold?

Această hartă vă va
ajuta să recunoașteți
părțile distincte ale
bisericii fortificate și
punctele cardinale:

Începem traseul nostru,
trecând pe sub intrarea
boltită, alăturată fostei
case a clopotarului. **(1)**

În partea stângă observați scările din lemn, care vă conduc spre primul etaj al turnului de cereale. Câte trepte puteți număra? **(1)**

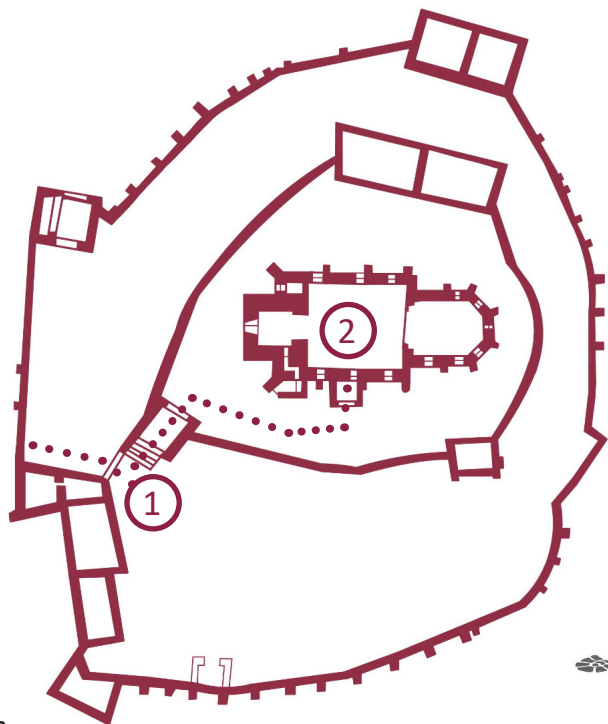

Haideți să urcăm treptele!

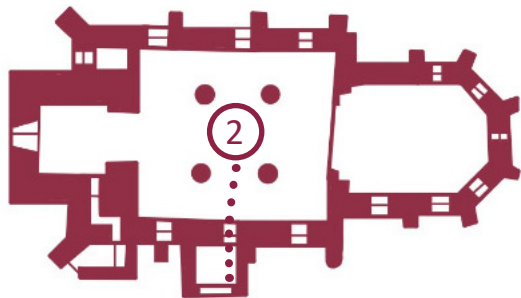
La etajul 1 al turnului există câteva lucruri speciale: Observați deschiderile, care arată ca niște mici ferestre? Se numesc guri de tragere, de fapt. De aici se apărau sătenii.

O singură deschidere în această încăpăre este o fereastră. Poziționați-vă în mijlocul încăperii și numărați gurile de tragere. Câte sunt?

Foarte bine! Acum puteți coborî cu grijă scările și să vă îndreptați spre biserică. Acolo vă așteaptă mai multe întrebări. **(2)**

Din centrul navei bisericii puteți privi bine de jur împrejur. Cu siguranță observați 4 piloni înalți de piatră, care susțin bolta navei bisericii. Sunt IMENSE, nu credeți?! (2)

Dacă priviți acum în sus, veți observa pe unul dintre piloni, doi ani și un semn special. Anii puteți să îi notați chiar aici:

Semnul este “marca animalelor ”= dangaua, specifică satului Apold. Acest lucru înseamnă că toate animalele domestice din satul Apold erau “tatuare” cu acest însemn, pentru a le putea identifica mai ușor. Puteți redesena dangaua, chiar aici?

Bun, acum deplasați-vă din nou în mijlocul navei bisericii.

Galeriile sunt decorate cu diverse motive colorate. Câteodată sunt imagini, alteori simboluri, cum ar fi stelele. Puteți număra câte stele sunt pictate pe aceste panouri din lemn?

Acum priviți spre altar și poziționați-vă sub boltă (care separă nava bisericii și corul acesteia). Acolo observați mai multe siluete.

Acestea sunt picturi vechi, care, în mare parte, s-au degradat. Sunt figuri de femei – le puteți distinge? Se numesc - „cinci fecioare înțelepte și cinci fecioare nechibzuite“.

Picturile ilustrează o pildă din biblie. Siluetele poartă lămpi cu ulei în mâini, care arată ca niște potire. Cele care țin “potirul” orientat în sus, sunt cele înțelepte, iar cele cu “potirul” orientat în jos, sunt cele nechibzuite, pentru că tot conținutul se scurge din acesta.

Una dintre fecioare este de nerecunoscut. Oare este vorba despre una înțeleaptă sau despre una nechibzuită?

înțeleaptă

nechibzuită

Pe altar, observați, în partea stângă și în partea dreaptă, două imagini: puteți să distingeți despre ce este vorba?

.....

stânga

.....

dreapta

Încă o întrebare, până să ieșim din biserică. Pe placa cu cântece, observați multe numere – acestea corespund cântecelor din cartea de cântări, ce vor fi interpretate de săteni, în timpul slujbelor. Sus de tot, observați trei simboluri: Ce reprezintă acestea?

Legați cuvântul de simbolul corespunzător

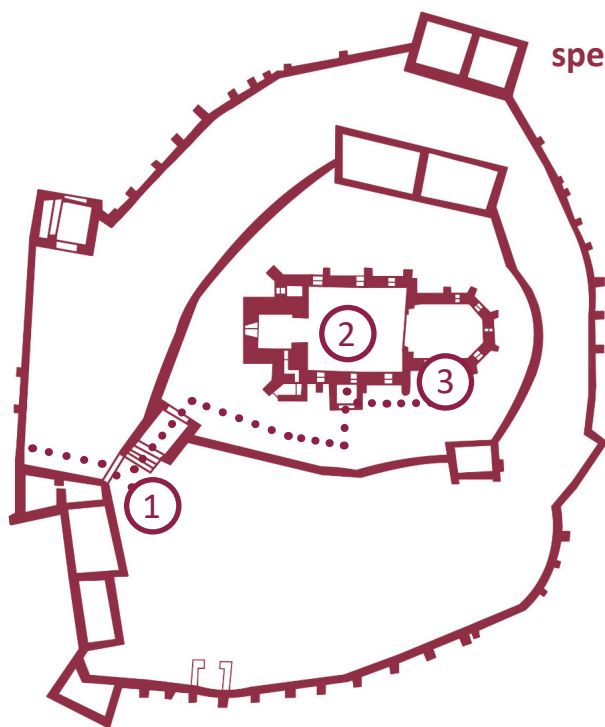
credință

iubire

speranță

Acum, că ați petrecut destul de mult timp în interiorul destul de răcoros al bisericii, haideți să ieșim din nou afară! Mergeți în sensul invers acelor de ceasornic în jurul bisericii. **(3)**

Prima dată veți ajunge la așa-numitul „Turn Alb”. Acolo sunt mai multe uși. Puteți distinge câte etaje are acest turn?

Mai departe, ajungem la fostul hambar de fructe. Pe partea vestică a clădirii veți vedea intrarea în pivnița hambarului. (4)

Veți observa niște piloni și multe grinzi transversale. Fiți atenți și numărați corect. Câți piloni și câte grinzi transversale sunt la primul etaj al hambarului?

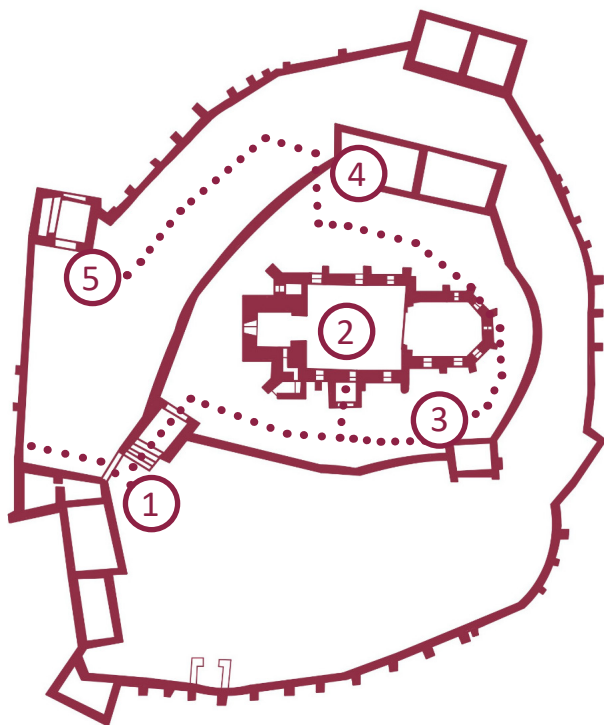
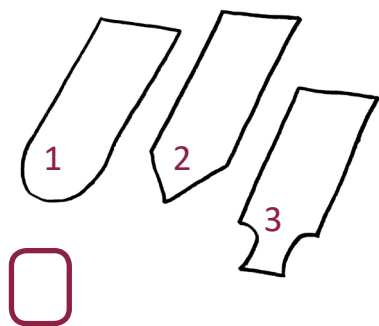
piloni

grinzi

Încet, ne apropiem de finalul traseului: ultima oprire este în dreptul micuțului și drăguțului turn de poartă. Dacă vă opriți în partea de sud, în apropierea fântânii, puteți observa bolta porții. (5)

Priviți acoperișul! Cu ce tip de țiglă este acoperit?

Mai aveți de îndeplinit o ultimă sarcină: Arătați îngrijitorului bisericii fortificate răspunsurile voastre – dacă sunt corecte, vă așteaptă o surpriză.

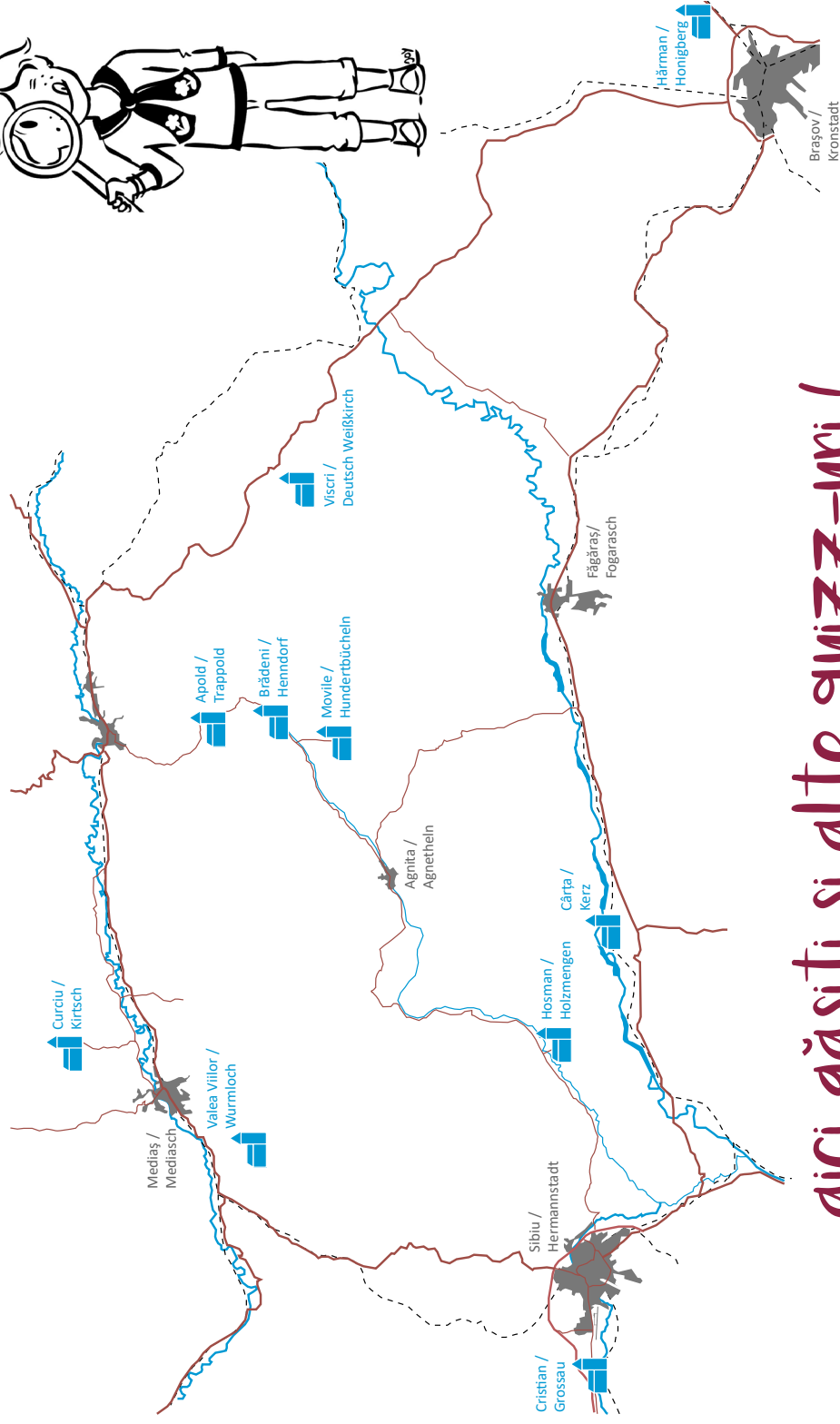

**Ați răspuns la toate întrebările
quiz-ului nostru. FELICITĂRI!**

**Sperăm
că v-a plăcut quiz-ul
nostru și vă invităm să
descoperiți și alte biserici
fortificate în Colinele Transilvaniei.
Ne bucurăm, dacă vizita la Apold
v-a făcut plăcere și vă
așteptam din nou.
PE CURÂND!**

... aici găsiți și alte quizz-uri !